

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

UNIVERZITA STAROSTY 2018

12. - 14. 9. 2018 Radešín

Téma : Doprava

Lektor: Ing. Emilie Klinkovská

Časová dotace: 1 hodina

Právní rámec

Oblast pozemních komunikací upravuje:

- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PK“)
 - vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o PK, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhl. č. 104/1997 Sb.“)
-
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
 - zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na PK, ve znění pozdějších předpisů

Základní pojmy

- Pozemní komunikace - dopravní cesta určená k bezpečnému užití silničními a jinými vozidly a chodci
- Součásti PK – stavby, pevná zařízení, objekty, jichž je třeba k zajištění bezpečného fungování a úplnosti PK (nejsou samostatnou věcí, ale součástí věci hlavní – pozemní komunikace)
- Příslušenství PK – věci určené k tomu, aby byly trvale užívány s PK (jsou samostatnou věcí, oddělitelnou od věci hlavní)
- Silniční pozemek – pozemky, na nichž je umístěno těleso komunikace a silniční pomocný pozemek
- Silniční pomocný pozemek – pouze mimo zastavěné území obce, musí být v majetku vlastníka komunikace

Rozdělení a vlastnictví komunikací

- Dálnice I. a II. tř., silnice I. tř. – vlastník stát
- Silnice II. a III. tř. – vlastník kraj
- Místní komunikace – vlastník obec
 - I. tř. - rychlostní (např. dělená) komunikace
 - II. tř. - dopravně významná sběrná komunikace
 - III. tř. - obslužná komunikace
 - IV. tř. - nepřístupná silničnímu provozu nebo pro smíšený provoz
- Úcelová komunikace – veřejně přístupná nebo veřejně nepřístupná
vlastník fyzická nebo právnická osoba

Vznik pozemní komunikace

- Místní komunikace

Místní komunikací se komunikace stává jejím zařazením do této kategorie správním rozhodnutím – vydává obecní úřad v působnosti silničního správního úřadu.

Podmínka: stavba komunikace je ve vlastnictví obce (§ 9 odst. 1)
(odlišné vlastnictví pozemků pod ní a tělesa komunikace /stavby/ není překážkou pro zařazení – jedná se „pouze“ o stavbu na cizím pozemku)

Nová stavba MK:
zařadit lze pouze již existující komunikaci = po kolaudaci

- Účelová komunikace

Vzniká samovolně ze zákona tím, že existuje fyzicky – nevydává se správní rozhodnutí.

Místní komunikace nemusí být nutně stavbou

- Podmínka pro zařazení do kategorie MK – pozemek je ve vlastnictví obce

Správa místních komunikací

Obec jako vlastník MK má zákonnou povinnost:

- vést evidenci MK (tzv. pasport) - základní dokument obce, který slouží k hospodaření s komunikacemi a poskytuje informace o jejich počtu, délce, počtu a délce mostů. Také slouží pro evidenci objemu finančních prostředků vynaložených na výstavbu a zvláště údržbu (§ 5 vyhl. č. 104/97 Sb.)
- provádět prohlídky MK (běžné – 1x za 1/2 roku, hlavní – 5 let, mimořádné – při poškození, např. po povodních) včetně mostů (dle ČSN 73 6221)
- provádět údržbu (stavební, zimní údržbu) a opravy
- výkonem správy MK může obec pověřit i jinou osobu - správce

Zimní údržba

- Účel - zajištění sjízdnosti a schůdnosti pozemních komunikací
- Úkolem není úplné odstraňování závad vznikajících povětrnostními vlivy a podmínkami za zimních situací, ale jejich zmírnění.
- Provádí se podle plánu zimní údržby - o jeho zpracování rozhodují obce
- Závady ve sjízdnosti MK - lhůty pro zmírňování stanoví v § 46 vyhl. č. 104/1997 Sb.
- Závady ve schůdnosti chodníků, MK a průjezdných úseků silnic v obci - rozsah, způsob a časové lhůty stanoví obec svým nařízením.
- Nařízením obce lze rovněž vymezit úseky MK, na nichž se pro jejich malý dopravní význam sjízdnost a schůdnost odstraňováním sněhu a náledí nezajišťuje - uživatele je nutno na tuto skutečnost upozornit, např. dopravní značkou.

Státní správa

Státní správu ve věcech pozemních komunikací vykonávají **silniční správní úřady** (§ 40 zákona o PK)

- Dálnice - Ministerstvo dopravy
- Silnice I. tř. - krajský úřad
- Silnice II. a III. tř. a veřejně přístupné účelové komunikace - obecní úřad obce s rozšířenou působností
- Místní komunikace - obecní úřad
- Veřejně přístupné účelové komunikace na území vojenského újezdu - újezdní úřad

Zásadní agendy obecního úřadu v působnosti silničního správního úřadu

- Rozhoduje o zařazení pozemní komunikace do kategorie a třídy MK (popř. změně třídy MK) a o vyřazení MK z této kategorie (§ 3 zákona o PK) - na žádost obce
- Povolení připojení sousední nemovitosti k MK (§ 10 zákona o PK)
- Povolení zvláštního užívání MK (§ 25 zákona o PK)
- Povolení uzavírky (částečné, úplné) MK (§ 24 zákona o PK)

Další agendy obecního úřadu v působnosti silničního správního úřadu

- rozhoduje o zrušení MK (§ 18)
- dočasně může zakázat, omezit stání nebo zastavení vozidel na MK (§ 19a)
- rozhoduje o povolení prodeje silničního vozidla v dražbě (§ 19b)
- ukládá provozovateli vraku povinnost odstranit vrak z MK a povinnost vyzvednout vrak z místa, kde je odstaven (§ 19c)
- rozhoduje o povolení umístění pevné překážky na MK a o odstranění nepovolené pevné překážky (§ 29)
- rozhoduje o povolení zřízení a provozování reklamního zařízení v silničním ochranném pásmu MK I. a II. tř. (§ 31)
- rozhoduje o povolení provádět stavby a terénní úpravy v silničním ochranném pásmu MK I. a II. tř. (§ 32)
- rozhoduje o provedení nezbytných opatření k ochraně MK (§ 35)
- rozhoduje o povolení zřízení a zrušení úrovňového křížení MK s dráhou (§ 37)

Užívání pozemních komunikací

- obecné užívání - právo každého užívat pozemní komunikace obvyklým způsobem k účelům, ke kterým jsou určeny, a to bezplatně
(výjimka: mýto, dálniční známka, zpoplatněné stání na MK)
- zvláštní užívání - užívání komunikací jiným než obvyklým způsobem a k jiným účelům, než pro který jsou určeny - vždy musí být povoleno silničním správním úřadem
(např. umístění inženýrských sítí a jiných vedení v silničním pozemku, umisťování stánků, kontejnerů, stavební práce, pořádání různých akcí (sportovních, společenských apod.)
- užívání účelových komunikací - úpravu nebo omezení veřejného přístupu může povolit pouze silniční správní úřad - ORP
(na žádost vlastníka, je-li to nezbytně nutné k ochraně jeho oprávněných zájmů)

Územní a stavební řízení

- Stavbu (stavební úpravy) místní a veřejně přístupné účelové komunikace povoluje speciální stavební úřad - obecní úřad obce s rozšířenou působností
- Obecní úřad má u staveb dotýkajících se MK, jako příslušný silniční správní úřad, postavení dotčeného orgánu – vydává stanoviska do řízení a jeho podmínky jsou pro stavební úřad závazné
- V řízeních ve věcech veřejně přístupných účelových komunikací (tedy i územním a stavebním) nacházejících se na jejím území, je obec účastníkem řízení (§ 44b)

Dopravní značení

- Umisťuje se na základě stanovení místní nebo přechodné úpravy provozu (§ 77 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na PK)
- Příslušný správní orgán ke stanovení - obecní úřad obce s rozšířenou působností - na místních i účelových komunikacích
- Stanovení je řízením z moci úřední – návrh (odůvodněný) může podat kdokoli, na jeho vydání není právní nárok
- Pravidla pro použití a umisťování dopravního značení upravuje vyhláška č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a technické předpisy (např. TP 65 Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích, TP 66 Zásady pro označování pracovních míst na pozemních komunikacích)

Dobré vědět...

- Stavba dálnice, silnice a místní komunikace není součástí pozemku (§ 9 odst. 1 zákona o PK)
- Novela z.č. 89/2012 Sb., občanský zákoník - z.č. 460/2016 Sb. Liniové stavby, zejména vodovody, kanalizace nebo energetická či jiná vedení, a jiné předměty, které ze své povahy pravidelně zasahují více pozemků, nejsou součástí pozemku (§ 509 účinný od 28.2.2017) – dopadá na účelové komunikace
- Přechodná ustanovení bod 2. z.č. 460/2016 Sb. Předkupní právo ke stavbě podle § 509, jakož i předkupní právo, které takto vzniklo k pozemku, na němž je tato stavba zřízena, zaniká dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Děkuji za pozornost

Ing. Emilie Klinkovská

emilie.klinkovska@kr-zlinsky.cz